

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE *l'infant*

APROVADA PER L'ASSEMBLEA GENERAL DE LES NACIONS UNIDES
EN LA SEVA RESOLUCIÓ 44/25, DE 20 DE NOVEMBRE DE 1989.
ENTRADA EN VIGOR EL 2 DE SETEMBRE DE 1990

per a cada
infància

unicef

PREÀMBUL

El Preàmbul recorda els principis fonamentals de les Nacions Unides i les disposicions precises d'alguns tractats i declaracions relatius als drets de l'home; reafirma la necessitat de proporcionar als infants cura i assistència especials en relació a la seva vulnerabilitat; subratlla de manera especial la responsabilitat primordial de la família per lo que respecta a la protecció i l'assistència, la necessitat d'una protecció jurídica i no jurídica de l'infant abans i després del naixement, l'importància del respecte dels valors culturals de la comunitat de l'infant i el paper crucial de la cooperació internacional perquè els drets de l'infant es facin realitat.

Els Estats parts en la present Convenció,

Considerant que, d'acord amb els principis proclamats en la Carta de les Nacions Unides, la llibertat, la justícia i la pau al món es basen en el reconeixement de la dignitat intrínseca i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana,

Tenint present que els pobles de les Nacions Unides han reafirmat en la Carta la seva fe en els drets fonamentals de l'home i en la dignitat i el valor de la persona humana, i que han decidit promoure el progrés social i elevar el nivell de vida dins un concepte més ampli de la llibertat,

Reconeixent que les Nacions Unides han proclamat i acordat en la Declaració Universal dels Drets Humans i en els pactes internacionals de drets humans que tota persona té tots els drets i llibertats que s'hi enuncien, sense cap distinció, per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o d'un altre índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició,

Recordant que en la Declaració Universal dels Drets Humans les Nacions Unides van proclamar que la infància té dret a atencions i assistència especials,

Convençuts que la família, com a grup fonamental de la societat i medi natural per al creixement i el benestar de tots els seus membres, i en particular dels infants, ha de rebre la protecció i assistència necessàries per poder assumir plenament les seves responsabilitats dins la comunitat,

Reconeixent que l'Infant, per al ple i harmoniós desenvolupament de la seva personalitat, ha de créixer en el si de la família, en un ambient de felicitat, amor i comprensió,

Considerant que l'Infant ha d'estar plenament preparat per a una vida independent en societat i ser educat en l'esperit dels ideals proclamats en la Carta de les Nacions Unides i, en concret, en un esperit de pau, dignitat, tolerància, llibertat, igualtat i solidaritat,

Tenint present que la necessitat de proporcionar a l'Infant una protecció

especial ha estat enunciada en la Declaració de Ginebra de 1924 sobre els Drets de l'Infant i en la Declaració dels Drets de l'Infant adoptada per l'Assemblea General el 20 de novembre de 1959, i reconeguda en la Declaració Universal dels Drets Humans, en el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics (en concret, en els articles 23 i 24), en el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (en concret en l'article 10) i en els estatuts i instruments pertinents dels organismes especialitzats i de les organitzacions internacionals que s'interessen en el benestar de l'Infant,

Tenint present que, com s'indica en la Declaració dels Drets dels Infants, "l'Infant, per la seva falta de maduresa física i mental, necessita protecció i atencions especials, inclosa la deguda protecció legal, tant abans com després del naixement,

Recordant el que es disposa en la Declaració sobre els principis socials i jurídics relatius a la protecció i el benestar dels infants, amb particular referència a

l'adopció i la col·locació a llars d'acolliment, en els plans nacional e internacional; les Regles mínimes de les Nacions Unides per a l'administració de la justícia de menors (Regles de Beijing, i la Declaració sobre la protecció de la dona i l'Infant en estats d'emergència o de conflicte armat,

Reconeixent que a tots els països del món hi ha infants que viuen en condicions excepcionalment difícils i que aquests infants necessiten una especial consideració,

Tenint degudament en compte la importància de les tradicions i els valors culturals de cada poble per a la protecció i el desenvolupament harmoniós de l'Infant,

Reconeixent la importància de la cooperació internacional per a la millora de les condicions de vida dels infants a tots els països, en particular als països en desenvolupament,

Han convingut en el següent:

1

PRIMERA PART

Article 1

Per als efectes de la present Convenció, s'entén per infant tot ésser humà menor de divuit anys d'edat, llevat que, en virtut de la llei que li sigui aplicable, hagi arribat abans a la majoria d'edat.

Article 2

1. Els Estats part respectaran els drets anunciats en la present Convenció i asseguraran la seva aplicació a cada infant subjecte a la seva jurisdicció, sense cap distinció, independentment de la raça, el color, el sexe, l'idioma, la religió, l'opinió política o d'una altre índole, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, els impediments físics, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels seus pares o dels seus representants legals.
2. Els Estats part prendran totes les mesures apropiades per garantir que l'Infant es vegi protegit contra tota forma de discriminació o càstig per causa de la condició, les activitats, les opinions expressades o les creences dels seus pares, o dels seus tutors o dels seus familiars.

Article 3

1. En totes les mesures concernents als infants que prenguin les institucions públiques o privades de benestar social, els tribunals, les autoritats administratives o els òrgans legislatius, una consideració primordial que s'atendrà serà l'interès superior de l'Infant.
2. Els Estats part es comprometen a assegurar a l'Infant la protecció i l'atenció que siguin necessaris per al seu benestar, tenint en compte els drets i deures dels seus pares, tutors o altres persones responsables d'ell davant la llei, i amb aquesta finalitat prendran totes les mesures legislatives i administratives adequades.
3. Els Estats part s'asseguraran de que les institucions, serveis i establiments encarregats de la cura o la protecció d'infants compleixin les normes establertes per les autoritats competents, especialment en matèria de seguretat, sanitat, nombre i competència del seu personal, així com en relació amb l'existència d'una supervisió adequada.

Article 4

Els Estats part adoptaran totes les mesures administratives, legislatives i d'altre índole per donar efectivitat als drets reconeguts en la present Convenció. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, els Estats part adoptaran aquestes mesures fins al màxim dels recursos de què disposin i, quan sigui necessari, dins del marc de la cooperació internacional.

Article 5

Els Estats part respectaran les responsabilitats, els drets i els deures dels pares o, si és el cas, dels membres de la família extensa o de la comunitat, segons el que estableixi el costum local, dels tutors o d'altres persones encarregades legalment de l'Infant de proporcionar-li, en consonància amb l'evolució de les seves facultats, direcció i orientació apropiades perquè l'infant exerceixi els drets reconeguts en la present Convenció.

Article 6

1. Els Estats part reconeixen que tot infant té el dret intrínsec a la vida.
2. Els Estats part garantiran en la màxima mesura possible la supervivència i el desenvolupament de l'infant.

Article 7

1. L'infant serà inscrit immediatament després del seu naixement i tindrà dret des que neix a un nom, a adquirir una nacionalitat i, en la mesura del possible, a conèixer els seus pares i a ser cuidat per ells.
2. Els Estats part vetllaran per l'aplicació d'aquests drets d'acord amb la legislació nacional i les obligacions que

hagin contret en virtut dels instruments internacionals pertinents en aquest àmbit, sobretot quan l'infant resultés d'una altra manera apàtrida.

Article 8

1. Els Estats part es comprometen a respectar el dret de l'infant a preservar la seva identitat, incloses la nacionalitat, el nom i les relacions familiars, d'acord amb la llei i sense ingerències il·lícites.
2. Quan un infant sigui privat il·legalment d'alguns elements de la seva identitat o de tots ells, els Estats part hauran de prestar l'assistència i protecció adequades amb vistes a restablir ràpidament la seva identitat.

Article 9

1. Els Estats part vetllaran perquè l'infant no sigui separat dels seus pares contra la voluntat d'aquests, excepte quan, a reserva de revisió judicial, les autoritats competents determinin, d'acord amb la llei i els procediments aplicables, que tal separació és necessària per l'interès superior de l'infant. Tal determinació pot ser necessària en casos particulars, per exemple, en els casos en que l'infant sigui objecte de maltractament o negligència per part dels seus pares o quan aquests visquin separats i s'ha d'adoptar una decisió sobre el lloc de residència de l'infant.
2. En qualsevol procediment iniciat d'acord amb el paràgraf 1 del present article, s'oferirà a totes les parts interessades l'oportunitat de participar-hi i de donar a conèixer les seves opinions.
3. Els Estats part respectaran el dret de l'infant que estigui separat d'un o d'ambdós pares a mantenir relacions

personals i contacte directe amb tots dos pares de manera regular, llevat que això sigui contrari a l'interès superior de l'infant.

4. Quan aquesta separació sigui resultat d'una mesura adoptada per un Estat part, com la detenció, l'empresonament, l'exili, la deportació o la mort (inclosa la defunció per qualsevol causa mentre la persona estigui sota la custòdia de l'Estat) d'un dels pares de l'infant, o d'ambdós, o de l'infant, l'Estat part proporcionarà, quan se li demani, als pares, a l'infant o, si escau, a un altre familiar, informació bàsica sobre el parador del familiar o familiars absents, llevat que això resulti perjudicial per al benestar de l'infant. Els Estats part s'asseguraran, a més, de que la presentació d'aquesta petició no impliqui per ella mateixa conseqüències desfavorables per a la persona o persones interessades.

Article 10

1. D'acord amb l'obligació que incumbeix als Estats part per raó del que disposa el paràgraf 1 de l'article 9, tota sol·licitud feta per un infant o els seus pares per entrar en un Estat part o per sortir-ne a efectes de la reunió de la família serà atesa pels Estats part de manera positiva, humanitària i expeditiva. Els Estats part garantiran, a més, que la presentació de tal petició no comportarà conseqüències desfavorables per als peticionaris ni per als seus familiars.
2. L'infant els pares del qual resideixin en Estats diferents tindrà dret a mantenir periòdicament, llevat de circumstàncies excepcionals, relacions personals i contactes directes amb tots dos pares. Amb aquesta finalitat, i d'acord

amb l'obligació assumida pels Estats part en virtut del paràgraf 1 de l'article 9, els Estats part respectaran el dret de l'infant i dels seus pares a sortir de qualsevol país, inclús el propi, i d'entrar en el seu propi país. El dret de sortir de qualsevol país només estarà subjecte a les restriccions establertes per llei i que siguin necessàries per protegir la seguretat nacional, l'ordre públic, la salut o la moral públiques o els drets i llibertats d'altres persones i que estiguin en consonància amb els altres drets reconeguts per la present Convenció.

Article 11

1. Els Estats part adoptaran mesures per lluitar contra els trasllats il·límits d'infants a l'estranger i la retenció il·lícita d'infants a l'estranger.
2. Per a aquesta finalitat, els Estats part promouran la concertació d'acords bilaterals o multilaterals o l'adhesió a acords existents.

Article 12

1. Els Estats part garantiran a l'infant que estigui en condicions de formar-se un judici propi el dret d'expressar lliurement la seva opinió en tots els afers que afectin a l'infant, tenint en compte degudament les opinions de l'infant, en funció de l'edat i maduresa de l'infant.
2. Concretament, amb aquesta finalitat, es donarà en particular a l'infant l'oportunitat de ser escoltat, en tot procediment judicial o administratiu que afecti l'infant, ja sigui directament o per mitjà d'un representant o d'un òrgan apropiat, en consonància amb les normes de procediments de la llei nacional.

Article 13

1. L'infant tindrà dret a la llibertat d'expressió; aquest dret inclourà la llibertat de cercar, rebre i difondre informacions i idees de tot tipus, sense consideració de fronteres, ja sigui oralment, per escrit o impreses, en forma artística o per qualsevol altre mitjà escollit per l'infant.
2. L'exercici d'aquest dret podrà estar subjecte a certes restriccions, que seran únicament les que la llei prevegi i siguin necessàries:
 - a) per al respecte dels drets o la reputació dels demés; o
 - b) per a la protecció de la seguretat nacional o l'ordre públic o per protegir la salut o la moral públiques.

Article 14

1. Els Estats part respectaran el dret de l'infant a la llibertat de pensament, de consciència i de religió.
2. Els Estats part respectaran els drets i deures dels pares i, si és el cas, dels representants legals de guiar l'infant en l'exercici del seu dret de manera conforme a l'evolució de les seves facultats.
3. La llibertat de professar la religió pròpia o les pròpies creences estarà subjecta únicament a les limitacions prescrites per la llei que siguin necessàries per protegir la seguretat, l'ordre, la moral o la salut públiques o els drets i llibertats fonamentals de les altres persones.

Article 15

1. Els Estats part reconeixen els drets de l'infant a la llibertat d'associació i a la llibertat de celebrar reunions pacífiques.

2. No s'imposaran restriccions a l'exercici d'aquests drets diferents de les establertes d'acord amb la llei i que siguin necessàries en una societat democràtica, en interès de la seguretat nacional o pública, l'ordre públic, la protecció de la salut i la moral públiques o la protecció dels drets i llibertats de les altres persones.

Article 16

1. Cap infant serà objecte d'ingerències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, la seva família, el seu domicili o la seva correspondència, ni d'atacs il·legals a la seva honra i reputació.
2. L'infant té dret a la protecció de la llei contra aquestes ingerències o atacs.

Article 17

Els Estats part reconeixen la important funció que exerceixen els mitjans de comunicació i vetllaran perquè l'infant tingui accés a informació i material procedents de diverses fonts nacionals i internacionals, en especial la informació i el material que tinguin per finalitat promoure el seu benestar social, espiritual i moral i la seva salut física i mental.

Amb aquest objecte, els Estats part:

- a) Encoratjaran els mitjans de comunicació a difondre informació i materials d'interès social i cultural per a l'infant, d'acord amb l'esperit de l'article 29;
- b) Promouran la cooperació internacional en la producció, l'intercanvi i la difusió d'aquesta informació i aquests materials procedents de diverses fonts culturals, nacionals i internacionals.
- c) Encoratjaran la producció i difusió de llibres per a infants.
- d) Encoratjaran els mitjans de comunica-

ció a tenir en compte en compte les necessitats lingüístiques de l'infant pertanyent a un grup minoritari o que sigui indígena;

- e) Promouran l'elaboració de directrius adequades per protegir l'infant contra tota informació o material perjudicial per al seu benestar, tenint en compte les disposicions dels articles 13 i 18.

Article 18

1. Els Estats part posaran el màxim interès a garantir el reconeixement del principi que ambdós pares tenen obligacions comunes pel que fa a la criaça i el desenvolupament de l'infant. Incumbirà als pares o, si és el cas, als representants legals la responsabilitat primordial de la criaça i el desenvolupament de l'infant. La seva preocupació fonamental serà l'interès superior de l'infant.
2. Als efectes de garantir i promoure els drets enunciats en la present Convenció, els Estats part prestaran l'assistència adequada als pares i als representants legals per a l'exercici de les seves funcions pel que fa a la criaça de l'infant i vetllaran per la creació d'institucions, instal·lacions i serveis per a l'atenció dels infants.
3. Els Estats part adoptaran totes les mesures adequades perquè els infants els pares dels quals treballen tinguin dret a beneficiar-se dels serveis i instal·lacions d'acolliment d'infants per als quals reuneixin les condicions requerides.

Article 19

1. Els Estats part adoptaran totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per

protegir l'infant contra tota forma de perjudici o abús físic o mental, tracte negligent, maltractaments o explotació, inclòs l'abús sexual, mentre l'infant es trobi sota la custòdia dels pares, d'un representant legal o de qualsevol altra persona que el tingui a càrrec seu.

2. Aquestes mesures de protecció haurien de comprendre, segons correspongui, procediments eficaços per a l'establiment de programes socials amb l'objecte de proporcionar l'assistència necessària a l'infant i a les persones que cuiden d'ell, així com per a altres formes de prevenció i per a la identificació, notificació, remissió a una institució, investigació, tractament i observació posterior dels casos descrits abans de maltractaments a l'infant i, segons correspongui, la intervenció judicial.

Article 20

1. Els infants temporalment o permanentment privats del seu medi familiar, o l'interès superior dels quals exigeixi que no romanguin en aquest medi tindran dret a la protecció i assistència especials de l'Estat.
2. Els Estats part garantiran, d'acord amb les lleis nacionals, altres tipus d'atenció per a aquests infants.
3. Entre aquestes atencions figuraran, entre altres coses, la col·locació a llars d'acolliment, la kafala del dret islàmic, l'adopció o, de ser necessari, la col·locació en institucions adequades de protecció de menors. Quan es considerin les solucions, es donarà particular atenció a la conveniència que hi hagi continuïtat en l'educació de l'infant i al seu origen ètnic, religiós, cultural i lingüístic.

Article 21

Els Estats part que reconeixen o permeten el sistema d'adopció vetllaran perquè l'interès superior de l'infant sigui la consideració primordial i:

- a) Vetllaran perquè l'adopció de l'infant només sigui autoritzada per les autoritats competents, les quals determinaran, d'acord amb les lleis i els procediments aplicables i sobre la base de tota la informació pertinent i fidedigna, que l'adopció és admissible en vista de la situació jurídica de l'infant en relació amb els seus pares, parents i representants legals i que, quan així es requereixi, les persones interessades hagin donat amb coneixement de causa el consentiment a l'adopció sobre la base de l'assessorament que pugui ser necessari;.
- b) Reconeixeran que l'adopció en un altre país pot ser considerada com un altre mitjà per cuidar l'infant, en el cas que aquest no pugui ser col·locat a una llar d'acolliment o entregat a una família adoptiva o no pugui ser atès de manera adequada al país d'origen.
- c) Vetllaran perquè l'infant que hagi de ser adoptat en un altre país gaudeixi de salvaguardes i normes equivalents a les existents pel que fa a l'adopció al país d'origen.
- d) Adoptaran totes les mesures apropiades per garantir que, en el cas d'adopció en un altre país, la col·locació no origini beneficis financers indeguts per a aquells que hi participen.
- e) Promouran, quan correspongui, els objectius del present article mitjançant la concreció d'acords bilaterals o multilaterals i s'esforçaran, dins d'aquest marc, a garantir que la col·locació de l'infant en un altre país s'efectuï per mitjà de les autoritats o organismes competents.

Article 22

1. Els Estats part adoptaran mesures adequades per aconseguir que l'infant que tracti d'obtenir l'estatus de refugiat o que sigui considerat refugiat d'acord amb el dret i els procediments internacionals o interns aplicables rebí, tant si es troba sol com acompanyat dels seus pares o de qualsevol altra persona, la protecció i l'assistència humanitària adequades per l'exercici dels drets pertinents enunciats en la present Convenció i en altres instruments internacionals de drets humans o de caràcter humanitari dels quals aquests Estats siguin part.
2. A aquest efecte, els Estats part cooperaran, de la manera que considerin apropiada, en tots els esforços de les Nacions Unides i altres organitzacions intergovernamentals competents o organitzacions no governamentals que cooperin amb les Nacions Unides per protegir i ajudar tot infant refugiat i localitzar els seus pares o altres membres de la família, a fi d'obtenir la informació necessària perquè es reunixi amb la seva família. En els casos que no es pugui localitzar cap dels pares o membres de la família, es concedirà la mateixa protecció que a qualsevol altre infant privat permanentment o temporalment del seu medi familiar per qualsevol motiu, com es disposa en la present Convenció.

Article 23

1. Els Estats part reconeixen que l'infant mentalment o físicament discapacitat haurà de gaudir d'una vida plena i decent en condicions que assegurin la seva dignitat, el permetin arribar a valer-se per ell mateix i en

facilitin la participació activa de l'infant en la comunitat.

2. Els Estats part reconeixen el dret de l'infant discapacitat a rebre atencions especials i encoratjaran i asseguraran, amb subjecció als recursos disponibles, la prestació a l'infant que reuneixi les condicions requerides i als responsables de la seva cura de l'assistència que se sol·liciti i que sigui adequada a l'estat de l'infant i a les circumstàncies dels seus pares o d'altres persones que el cuidin.
3. En atenció a les necessitats especials de l'infant discapacitat, l'assistència que es presti d'acord amb el paràgraf 2 del present article serà gratuïta sempre que es pugui, tenint en compte la situació econòmica dels pares o de les altres persones que cuidin l'infant, i estarà destinada a assegurar que l'infant discapacitat accedeixi de manera efectiva a l'educació, la capacitació, els serveis sanitaris, els serveis de rehabilitació, la preparació per a la feina i les oportunitats d'esbarjo i rebi aquests serveis amb l'objecte que l'infant assoleixi la integració social i el desenvolupament individual, inclòs el seu desenvolupament cultural i espiritual, en la màxima mesura possible.
4. Els Estats part promouran, amb esperit de cooperació internacional, l'intercanvi d'informació adequada en l'àmbit de l'atenció sanitària preventiva i del tractament mèdic, psicològic i funcional dels infants discapacitats, inclosa la difusió d'informació sobre els mètodes de rehabilitació i els serveis d'ensenyament i formació professional, així com l'accés a aquesta informació a fi que els Estats part puguin millorar la seva capacitat i coneixements i ampliar la seva experiència en aquests àmbits. Sobre això, es tindran

especialment en compte les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 24

1. Els Estats part reconeixen el dret de l'infant al gaudi del màxim nivell de salut que sigui possible i a serveis per al tractament de les malalties i la rehabilitació de la salut. Els Estats part s'esforçaran per assegurar que cap infant sigui privat del dret al gaudi d'aquests serveis sanitaris.
2. Els Estats part asseguraran la plena aplicació d'aquest dret i, en particular, adoptaran les mesures adequades per:
 - a) Reduir la mortalitat infantil.
 - b) Assegurar la prestació de l'assistència mèdica i l'atenció sanitària que sigui necessària per a tots els infants, insistint en el desenvolupament de l'atenció primària de salut;
 - c) Combatre les malalties i la malnutrició en el marc de l'atenció primària de la salut mitjançant, entre altres coses, l'aplicació de la tecnologia disponible i el subministrament d'aliments nutritius adequats i aigua potable salubre, tenint en compte els perills i riscos de contaminació del medi ambient;
 - d) Assegurar atenció sanitària prenatal i post natal adequada a les mares;
 - e) Assegurar que tots els sectors de la societat, i en particular els pares i els infants, coneguin els principis bàsics de la salut i la nutrició infantil, els avantatges de la lactància materna, la higiene i el sanejament ambiental i les mesures de prevenció d'accidents; tinguin accés a l'educació pertinent, i rebin suport en l'aplicació d'aquests coneixements;
 - f) Desenvolupar l'atenció sanitària preventiva, l'orientació als pares i

l'educació i serveis en matèria de planificació de la família.

3. Els Estats part adoptaran totes les mesures eficaces i adequades possibles per abolir les pràctiques tradicionals que siguin perjudicials per a la salut dels infants.
4. Els Estats part es comprometen a promoure i encoratjar la cooperació internacional amb vista a assolir progressivament la plena realització del dret reconegut en el present article. Sobre això, es tindran plenament en compte les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 25

Els Estats part reconeixen el dret de l'infant que ha estat internat en un establiment per les autoritats competents per a l'atenció, protecció o tractament de la salut física o mental a un examen periòdic del tractament al qual se sotmeti i de totes les altres circumstàncies pròpies del seu internament.

Article 26

1. Els Estats part reconeixeran a tots els infants el dret a beneficiar-se de la seguretat social i de les prestacions socials i adoptaran les mesures que calguin per assolir la plena realització d'aquest dret d'acord amb la legislació nacional.
2. Les prestacions haurien de concedir-se, quan correspongués, tenint en compte els recursos i la situació de l'infant i de les persones que siguin responsables del manteniment de l'infant, així com qualsevol altra consideració pertinent a una sol·licitud de prestacions feta per l'infant o en nom seu.

Article 27

1. Els Estats part reconeixen el dret de tots els infants a un nivell de vida adequat per al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social.
2. Als pares o altres persones encarregades de l'infant els incumbeix la responsabilitat primordial de proporcionar, dins de les possibilitats i mitjans econòmics disponibles, les condicions de vida que calguin per al desenvolupament de l'infant.
3. Els Estats part, d'acord amb les condicions nacionals i de conformitat amb els seus mitjans, adoptaran mesures apropiades per ajudar els pares i altres persones responsables de l'infant a donar efectivitat a aquest dret i, en cas que sigui necessari, proporcionaran assistència material i programes de suport, particularment respecte a la nutrició, el vestuari i l'habitatge.
4. Els Estats part prendran totes les mesures adequades per assegurar el pagament de la pensió alimentària per part dels pares o altres persones que tinguin la responsabilitat financera per l'infant, tant si viuen a l'Estat part com si viuen a l'estranger. En particular, quan la persona que tingui la responsabilitat financera de l'infant resideixi en un Estat diferent d'aquell on resideixi l'infant, els Estats part promouran l'adhesió als convenis internacionals o la concertació d'aquests convenis, així com la concertació de qualsevol altre acord apropiat.

Article 28

1. Els Estats part reconeixen el dret de l'infant a l'educació i, a fi que es pugui exercir progressivament i en condicions d'igualtat d'oportunitats

aquest dret, hauran de en particular:

- a) Implementar l'ensenyament primari obligatori i gratuït per a tothom.
 - b) Fomentar el desenvolupament, en les diferents modalitats, de l'ensenyament secundari, inclòs l'ensenyament general i professional; fer que tots els infants en disposin i hi tinguin accés, i adoptar mesures apropiades, com ara la implementació de l'ensenyament gratuït i la concessió d'assistència financera en cas de necessitat.
 - c) Fer que l'ensenyament superior sigui accessible a tothom, sobre la base de la capacitat, emprant tots els mitjans adequats.
 - d) Fer que tots els infants disposin d'informació i orientació sobre qüestions educatives i professionals i puguin accedir-hi.
 - e) Adoptar mesures per fomentar l'assistència regular a les escoles i reduir les taxes de deserció escolar.
2. Els Estats part adoptaran les mesures adequades per vetllar perquè la disciplina escolar s'administri de manera compatible amb la dignitat humana de l'infant i d'acord amb la present Convenció.
 3. Els Estats part fomentaran i encoratjaran la cooperació internacional en qüestions d'educació, concretament a fi de contribuir a eliminar la ignorància i l'analfabetisme arreu del món i de facilitar l'accés als coneixements tècnics i als mètodes moderns d'ensenyament. Sobre això, es tindran especialment en compte les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 29

1. Els Estats part convenen que l'educació de l'infant haurà d'estar adreçada a:
 - a) Desenvolupar la personalitat, les aptituds i la capacitat mental i física de l'infant fins al màxim de les seves possibilitats.
 - b) Inculcar a l'infant el respecte dels drets humans i les llibertats fonamentals i dels principis consagrats en la Carta de les Nacions Unides.
 - c) Inculcar a l'infant el respecte als seus pares, a la identitat cultural pròpia, al seu idioma i els seus valors i als valors nacionals del país on viu, del país d'on sigui originari i de les civilitzacions diferents de la seva.
 - d) Preparar l'infant per assumir una vida responsable en una societat lliure, amb esperit de comprensió, pau, tolerància, igualtat dels sexes i amicitat entre tots els pobles, grups ètnics, nacionals i religiosos i persones d'origen indígena.
 - e) Inculcar a l'infant el respecte del medi ambient natural.
2. Res del que es disposa en el present article o en l'article 28 s'interpretarà com una restricció de la llibertat dels particulars i de les entitats per establir i dirigir institucions d'ensenyament, a condició que es respectin els principis enunciats en el paràgraf 1 del present article i que l'educació impartida en aquestes institucions s'ajusti a les normes mínimes que prescriu l'Estat.

Article 30

En els Estats on existeixin minories ètniques, religioses o lingüístiques o perso-

nes d'origen indígena, no es negarà a un infant que pertanyi a aquestes minories o que sigui indígena el dret que li correspon, de manera comuna amb els altres membres del seu grup, a tenir la seva vida cultural, a professar i practicar la seva religió o a emprar el seu idioma.

Article 31

1. Els Estats part reconeixen el dret de l'infant al descans i l'esbarjo, al joc i a les activitats recreatives pròpies de la seva edat i a participar lliurement en la vida cultural i en les arts.
2. Els Estats part respectaran i promouran el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i propiciaran oportunitats adequades, en condicions d'igualtat, per participar en la vida cultural, artística, recreativa i d'esbarjo.

Article 32

1. Els Estats part reconeixen el dret de l'infant a ser protegit contra l'explotació econòmica i contra l'exercici de qualsevol feina que pugui ser perillosa o que n'entorpeixi l'educació, o que sigui nociva per a la salut o per al desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social.
2. Els Estats part adoptaran mesures legislatives, administratives, socials i educatives per garantir l'aplicació del present article. Amb aquest propòsit i tenint en compte les disposicions pertinents d'altres instruments internacionals, els Estats part, en particular:
 - a) Fixaran una edat o edats mínimes per treballar.
 - b) Disposaran la reglamentació apropiada dels horaris i condicions

de treball.

- c) Estipularan les penalitzacions o altres sancions apropiades per assegurar l'aplicació efectiva del present article.

Article 33

Els Estats part adoptaran totes les mesures adequades, incloses mesures legislatives, administratives, socials i educatives, per protegir els infants contra l'ús il·lícit dels estupefaents i de les substàncies psicotròpiques enumerades en els tractats internacionals pertinents i per impedir que s'utilitzin infants en la producció i el tràfic il·lí-cits d'aquestes substàncies.

Article 34

Els Estats part es comprometen a protegir l'infant contra totes les formes d'explotació i abús sexuals. Amb aquesta finalitat, els Estats part prendran, en concret, totes les mesures de caràcter nacional, bilateral i multilateral que calguin per impedir:

- a) La incitació o la coacció perquè un infant es dediqui a qualsevol activitat sexual il·legal.
- b) L'explotació de l'infant en la prostitució o altres pràctiques sexuals il·legals.
- c) L'explotació de l'infant en espectacles o materials pornogràfics.

Article 35

Els Estats part prendran totes les mesures de caràcter nacional, bilateral i multilateral que siguin necessàries per impedir el segrest, la venda o el tràfic d'infants per a qualsevol finalitat o en qualsevol forma.

Article 36

Els Estats part protegiran l'infant contra totes les altres formes d'explotació que siguin perjudicials per a qualsevol aspecte del seu benestar.

Article 37

Els Estats part vetllaran perquè:

- a) Cap infant sigui sotmès a tortures ni a altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants. No s'imposarà la pena capital ni la de cadena perpètua sense possibilitat d'excarceració per delictes comesos per menors de divuit anys d'edat.
- b) Cap infant sigui privat de llibertat il·legal o arbitràriament. La detenció, l'empressonament o la reclusió d'un infant es portarà a terme d'acord amb la llei i s'utilitzarà només com a mesura d'últim recurs i durant el període més breu que escaigui.
- c) Tot infant privat de llibertat sigui tractat amb la humanitat i el respecte que mereix la dignitat inherent a la persona humana i de manera que es tinguin en compte les necessitats de les persones de la seva edat. En concret, tot infant privat de llibertat estarà separat dels adults, tret que això es consideri contrari a l'interès superior de l'infant, i tindrà dret a mantenir contacte amb la família per mitjà de correspondència i de visites, llevat de circumstàncies excepcionals.
- d) Tot infant privat de llibertat tingui dret a un accés ràpid a l'assistència jurídica i a una altre assistència adequada, així com dret a impugnar la legalitat de la privació de la seva llibertat davant un tribunal o una altra autoritat competent, independent i im-

parcial i a una decisió ràpida sobre aquesta acció.

Article 38

1. Els Estats part es comprometen a respectar i vetllar perquè es respectin les normes del dret internacional humanitari que els siguin aplicables en els conflictes armats i que siguin pertinents per a l'infant.
2. Els Estats part adoptaran totes les mesures possibles per assegurar que les persones que encara no hagin fet els quinze anys d'edat no participin directament en les hostilitats.
3. Els Estats part s'abstindran de reclutar per a les forces armades les persones que no hagin fet els quinze anys d'edat. Si recluten persones que hagin fet quinze anys però que són menors de divuit, els Estats part procuraran donar prioritat als de més edat.
4. D'acord amb les obligacions provinents del dret internacional humanitari de protegir la població civil durant els conflictes armats, els Estats part adoptaran totes les mesures possibles per assegurar la protecció i la cura dels infants afectats per un conflicte armat.

Article 39

Els Estats part adoptaran totes les mesures adequades per promoure la recuperació física i psicològica i la reintegració social de tot infant víctima de: qualsevol forma d'abandonament, explotació o abús; tortura o una altre tipus de tractes o penes cruels, inhumans o degradants, o conflictes armats. Aquesta recuperació i reintegració es portarà a terme en un ambient que fomenti la salut, el respecte envers un mateix i la dignitat de l'infant.

Article 40

1. Els Estats part reconeixen el dret de tot infant de qui s'al·legui que ha infringit les lleis penals o a qui s'acusi o declari culpable d'haver infringit aquestes lleis a ser tractat d'acord amb el foment del seu sentit de la dignitat i el valor, que s'enforteixi el respecte de l'infant pels drets humans i les llibertats fonamentals de tercers, i en la que es tinguin en compte l'edat i la importància de promoure la reintegració de l'infant i de que aquest assumeixi una funció constructiva en la societat.
2. Amb aquesta finalitat, i ateses les disposicions pertinents dels instruments internacionals, els Estats part garantiran, en concret:
 - a) Que no s'al·legui de cap infant que ha infringit les lleis penals, ni s'acusi o es declari culpable a cap infant d'haver infringit aquestes lleis, per actes o omissions que no estaven prohibits per les lleis nacionals o internacionals en el moment que es van cometre.
 - b) Que a qualsevol infant de qui s'al·legui que ha infringit les lleis penals o a qui s'acusi d'haver infringit aquestes lleis se li garanteixi, almenys, el que segueix:
 - I) Que es presumirà la seva innocència mentre no se'n provi la culpabilitat d'acord amb la llei.
 - II) Que serà informat sense cap dilació i directament o, quan escaigui, per mitjà dels seus pares o representants legals, dels càrrecs que pesen contra ell i que disposarà d'assistència jurídica o una altra assistència adequada en la preparació i presentació de la seva defensa.
 - III) Que la causa serà dirimida sense cap dilació per una autoritat o òrgan judicial competent, independent i imparcial en una audiència equitativa d'acord amb la llei, en presència d'un assessor jurídic o un altre tipus d'assessor adequat i, tret que es consideri que això és contrari a l'interès superior de l'infant, tenint en compte en particular la seva edat o situació i als seus pares o representants legals;
 - IV) Que no serà obligat a prestar testimoni o a declarar-se culpable i que podrà interrogar o fer que s'interrogui testimonis de càrrec i obtenir la participació i l'interrogatori de testimonis de descàrrec en condicions d'igualtat;
 - V) Si es considerés que ha infringit, en efecte, les lleis penals, que aquesta decisió i tota mesura imposada en conseqüència, seran sotmeses a una autoritat o òrgan judicial superior competent, independent i imparcial, d'acord amb la llei.
 - VI) Que l'infant disposarà de l'assistència gratuïta d'un intèrpret si no comprèn o no parla l'idioma emprat.
 - VII) Que es respectarà plenament la vida privada de l'infant en totes les fases del procediment.
3. Els Estats part prendran totes les mesures adequades per promoure l'establiment de lleis, procediments, autoritats i institucions específics per als infants dels quals s'al·legui que han infringit les lleis penals o a qui s'acusi o declari culpables d'haver infringit aquestes lleis, i en particular:
 - a) L'establiment d'una edat mínima abans de la qual es presumirà que els infants no tenen capacitat per in-

- fringir les lleis penals;
- b) Sempre que sigui apropiat i desitjable, l'adopció de mesures per tractar aquests infants sense recórrer a procediments judicials, amb el benentès que es respectaran plenament els drets humans i les garanties legals.
4. Es disposarà de diverses mesures, com ara la cura, les ordres d'orientació i supervisió, l'assessorament, la llibertat vigilada, la col·locació a llars d'acolliment, els programes d'ensenyament i formació professional, així com altres possibilitats alternatives a l'internament en institucions, per as-

segurar que els infants siguin tractats de manera adequada per al seu benestar i que guardi proporció tant amb les seves circumstàncies com amb la infracció.

Article 41

Res del que estableix la present Convenció afectarà les disposicions que siguin més conduents a la realització dels drets de l'infant i que puguin estar recollides en:

- a) el dret d'un Estat part;o
- b) el dret internacional vigent respecte a aquest Estat.

2

SEGONA PART

Les disposicions dels articles 42 a 54 comprenen, entre altres coses, els punts següents:

- I) L'obligació de l'Estat de donar a conèixer àmpliament els principis i disposicions de la Convenció, tant als adults com als infants.
- II) La creació d'un Comitè de Drets de l'Infant, integrat per deu experts; encarregats d'examinar els informes que els Estats Parts a la Convenció presentaran en el termini de dos anys a partir de la data de ratificació i, en lo successiu, cada cinc anys.
- III) L'amplia difusió per part dels Estats Parts dels seus informes en els seus respectius països.
- IV) El Comitè pot proposar que es realitzin estudis sobre qüestions concretes relatives als drets de l'infant i pot transmetre les seves recomanacions als Estats Parts interessats, així com a l'Assemblea General de les Nacions Unides.
- V) Amb l'objectiu de "fomentar l'aplicació de la Convenció i d'estimular la cooperació internacional", els organismes especialitzats de les Nacions Unides –com l'Organització Internacional del Treball (OIT), l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i l'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO)- i UNICEF tindran dret a assistir a les reunions del Comitè. Aquests organismes així com qualsevol altre considerat "competent", incloses les organitzacions no governamentals (ONG) reconegudes amb caràcter consultiu davant de les Nacions Unides i organismes de les Nacions Unides, com l'Oficina d'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), podran presentar a el Comitè informes pertinents i ser invitats a proporcionar assessorament, amb el fi d'assegurar una millor aplicació possible de la Convenció.

Article 42

Els Estats part es comprometen a donar a conèixer àmpliament els principis i disposicions de la Convenció per mitjans eficaços i apropiats, tant als adults com als infants.

Article 43

1. Amb la finalitat d'examinar els progressos assolits en el compliment de les obligacions contretes pels Estats part en la present Convenció, s'establirà un Comitè dels Drets dels Infants que exercirà les funcions que a continuació s'estipulen.
2. El Comitè estarà format per deu experts de gran integritat moral i competència reconeguda en els àmbits regulats per la present Convenció. Els membres del Comitè seran escollits pels Estats part entre els seus nacionals i exerciran les seves funcions a títol personal, tenint degudament en compte la distribució geogràfica i els sistemes jurídics principals.
3. Els membres del Comitè seran triats, en votació secreta, a partir d'una llista de persones designades pels Estats part. Cada Estat part podrà designar una persona escollida entre els seus nacionals.
4. L'elecció inicial es celebrarà a mes tardar sis mesos després de l'entrada en vigor de la present Convenció, i posteriorment cada dos anys. Amb quatre mesos, com a mínim, d'antelació respecte de la data de cada elecció, el Secretari General de les Nacions Unides adreçarà una carta als Estats part convidant-los a presentar les seves candidatures en un termini de dos mesos. El Secretari General prepararà després una llista en la qual figuraran per ordre alfabètic tots els candidats proposats, amb la indicació dels Estats part que els hagin designat, i la comunicarà als Estats part en la present Convenció.
5. Les eleccions se celebraran en una reunió dels Estats part convocada pel Secretari General a la seu de les Nacions Unides. En aquesta reunió, en la qual la presència de dos terços dels Estats part constituirà el quòrum, les persones seleccionades per formar part del Comitè seran aquells candidats que obtinguin el nombre de vots més alt i una majoria absoluta dels vots dels representants dels Estats part presents i votants.
6. Els membres del Comitè seran escollits per a un període de quatre anys. Podran ser reelegits si es torna a presentar la candidatura. El mandat de cinc dels membres escollits en la primera elecció expirarà al cap de dos anys; immediatament després que s'efectuï la primera elecció, el president de la reunió en què se celebri s'escollirà per sorteig els noms d'aquests cinc membres.
7. Si un membre del Comitè mor o dimiteix o declara que per qualsevol causa no pot continuar exercint les seves funcions en el Comitè, l'Estat part que va proposar aquest membre designarà entre els seus nacionals un altre expert per exercir el mandat fins al seu terme, a reserva de l'aprovació del Comitè.
8. El Comitè adoptarà el seu propi reglament.
9. El Comitè escollirà la seva Mesa per a un període de dos anys.
10. Les reunions del Comitè se celebraran normalment a la Seu de les Nacions Unides o a qualsevol altre lloc

convenient que decideixi el Comitè. El Comitè es reunirà normalment cada any. La durada de les reunions del Comitè serà determinada i revisada, si escaigués, per una reunió dels Estats part en la present Convenció, a reserva de l'aprovació de l'Assemblea General.

11. El Secretari General de les Nacions Unides proporcionarà el personal i els serveis necessaris per al desenvolupament eficaç de les funcions del Comitè establert en virtut de la present Convenció.
12. Amb l'aprovació prèvia de l'Assemblea General, els membres del Comitè establert en virtut de la present Convenció rebran emoluments amb càrrec als fons de les Nacions Unides, segons les condicions que l'Assemblea pugui establir.

Article 44

1. Els Estats part es comprometen a presentar al Comitè, per mitjà del Secretari General de les Nacions Unides, informes sobre les mesures que hagin adoptat per donar efecte als drets reconeguts en la Convenció i sobre el progrés que hagin assolit pel que fa al gaudi d'aquests drets:
 - a) En el termini de dos anys a partir de la data en la que per cada Estat part hagi entrat en vigor la present Convenció;
 - b) En endavant, cada cinc anys.
2. Els informes preparats en virtut del present article hauran d'indicar les circumstàncies i dificultats, si n'hi hagués, que afectin el grau de compliment de les obligacions derivades de la present Convenció. Hauran, així mateix, de contenir prou informació perquè el Comitè tingui una idea exacta de l'apli-

cació de la Convenció al país que es tracti.

3. Els Estats part que hagin presentat un informe inicial complet al Comitè no tenen l'obligació de repetir en els informes següents presentats d'acord amb el que es disposa en l'incís b) del paràgraf 1 del present article la informació bàsica presentada anteriorment.
4. El Comitè podrà demanar als Estats part més informació relativa a l'aplicació de la Convenció.
5. El Comitè presentarà cada dos anys a l'Assemblea General de les Nacions Unides, per mitjà del Consell Econòmic i Social, informes sobre les seves activitats.
6. Els Estats part difondran àmpliament els seus informes entre el públic dels seus països respectius.

Article 45

Amb l'objectiu de fomentar l'aplicació efectiva de la Convenció i d'estimular la cooperació internacional en l'àmbit regulat per la Convenció:

- a) Els organismes especialitzats, el Fons de les Nacions Unides per a la Infància i altres òrgans de les Nacions Unides tindran dret a estar representats en l'examen de l'aplicació d'aquelles disposicions de la present Convenció relatives a l'àmbit de la seva competència. El Comitè podrà convidar els organismes especialitzats, el Fons de les Nacions Unides per a la Infància i altres òrgans competents que consideri apropiats a proporcionar assessorament especialitzat sobre l'aplicació de la Convenció en els sectors inclosos en les seves competències. El Comitè podrà convidar els organismes especialitzats, el Fons de les Nacions

Unides per a la Infància i altres òrgans de les Nacions Unides a presentar informes sobre l'aplicació d'aquelles disposicions de la present Convenció relatives a l'àmbit de les seves activitats.

- b) El Comitè transmetrà, si ho estima convenient, als organismes especialitzats, al Fons de les Nacions Unides per a la Infància i a altres òrgans competents els informes dels Estats part que continguin una sol·licitud d'assessorament o d'assistència tècnica o en els quals s'indiqui aquesta necessitat, juntament amb les observacions i suggeriments del Comitè, si n'hi hagués, sobre aquestes sol·licituds o indicacions.

- c) El Comitè podrà recomanar a l'Assemblea General que demani al Secretari General que efectui, en nom seu, estudis sobre qüestions concretes relatives als drets dels infants.

- d) El Comitè podrà formular suggeriments i recomanacions generals basats en la informació rebuda en virtut dels articles 44 i 45 de la present Convenció. Aquests suggeriments i recomanacions generals s'hauran de transmetre als Estats part interessats i notificar-los a l'Assemblea General, juntament amb els comentaris, si n'hi hagués, dels Estats part.

3

TERCERA PART

Article 46

La present Convenció estarà oberta a la signatura de tots els Estats.

Article 47

La present Convenció està subjecta a ratificació. Els instruments de ratificació es dipositaran a la Secretaria General de les Nacions Unides.

Article 48

La present Convenció romandrà oberta a l'adhesió de qualsevol Estat. Els instruments d'adhesió es dipositaran en poder del Secretari General de les Nacions Unides.

Article 49

1. La present Convenció entrarà en vigor el trentè dia següent a la data en que hagi estat dipositat el vintè instrument de ratificació o d'adhesió en poder del Secretari General de les Nacions Unides.
2. A cada Estat que ratifiqui la Convenció o s'hi adhereixi després d'haver estat dipositat el vintè

instrument de ratificació o d'adhesió, la Convenció entrarà en vigor el trentè dia següent al dipòsit per aquest Estat del seu instrument de ratificació o d'adhesió.

Article 50

1. Qualsevol Estat part podrà proposar una esmena i dipositar-la a la Secretaria General de les Nacions Unides. El Secretari General comunicarà l'esmena proposada als Estats part, demanant-los que notifiquin si volen que es convoqui una conferència d'Estats part amb la finalitat d'examinar la proposta i sotmetre-la a votació. Si en els quatre mesos següents a la data de la comunicació un terç, almenys, dels Estats part es declara a favor d'aquesta conferència, el secretari general convocarà una conferència sota els auspicis de les Nacions Unides. Tota esmena adoptada per la majoria d'Estats part, presents i votants en la conferència, serà sotmesa pel Secretari General a l'Assemblea General per la seva aprovació.
2. Qualsevol esmena adoptada d'acord amb el paràgraf 1 del present article entrarà en vigor quan hagi estat apro-

vada per l'Assemblea General de les Nacions Unides i acceptada per una majoria de dos terços dels Estats part.

3. Quan les esmenes entrin en vigor seran obligatòries per als Estats part que les hagin acceptades, mentre que la resta d'Estats part continuaran obligats per les disposicions de la present Convenció i per les esmenes anteriors que hagin acceptat.

Article 51

1. El Secretari General de les Nacions Unides rebrà i comunicarà a tots els Estats el text de les reserves formulades pels Estats en el moment de la ratificació o de l'adhesió.
2. No s'acceptarà cap reserva incompatible amb l'objecte i el propòsit de la present Convenció.
3. Qualsevol reserva podrà retirar-se en qualsevol moment per mitjà d'una notificació a aquest efecte adreçada al secretari general de les Nacions Unides, qui n'informarà tots els Estats. Aquesta notificació esdevindrà

efectiva en la data de la seva recepció per part del Secretari General.

Article 52

Qualsevol estat part podrà denunciar la present Convenció mitjançant una notificació escrita a aquest efecte i adreçada al Secretari General de les Nacions Unides. La denúncia esdevindrà efectiva un any després de la data en què el Secretari General hagi rebut la notificació.

Article 53

Es designa dipositori de la present Convenció el Secretari General de les Nacions Unides.

Article 54

L'original de la present Convenció, els textos de la qual en àrab, xinès, espanyol, francès, anglès i rus són igualment autèntics, es dipositarà a la Secretaria General de les Nacions Unides.

EN TESTIMONI D'AIXÒ, els sotasignats plenipotenciaris, autoritzats degudament pels seus respectius governs, han signat la present Convenció.

L'Assemblea General, en la seva resolució 50/155 de 21 de desembre de 1995, va aprovar l'esmena al paràgraf 2 l'article 43 de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, substituint la paraula "deu " per la paraula "divuit". L'esmena va entrar en vigència el 18 de novembre de 2002, data en que va quedar acceptada per dos terços dels Estats parts (128 de 191).

UNICEF COMITÈ CATALUNYA
www.unicef.es/cat

per a cada
infància

